

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Abbati Et Conventvi monasterij sancti Michaelis Clusini.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

tionem ipsorum admittere dignemur. Verum quia de iis quæ per assertiones partium in iudicium deducta fuerunt nobis non potuit fieri plena fides, quamvis super iis quæ de numero dicta sunt postulantium per quoddam publicum instrumentum & litteras Constantinopolitani Vicarij, necnon confessionem procuratoris partis adversæ, in iudicio quidem factam, sed postea revocatam, pars altera suam intentionem assereret esse fundatam, causam ipsam discretioni tuæ duximus committendam, per apostolica scripta mandantes quatenus super iis & aliis inquiras, sublato cujuscumque appellacionis obstaculo, diligentissimè veritatem de meritis electi & postulati apud Venetias, ubi nati fuerunt & diutius conversati, de studiis autem eligentium & postulantium & omnibus generaliter quæ causam possint instruere apud Constantinopolim, ubi hujusmodi postulatio & electio celebrata fuerunt, & si partes consenserint, procedas hoc modo, ut si constiterit de mutuo convenisse consensu quod ad electionem Patriarchæ septem admitterentur Præpositi, sive per se ipsos, sive per alios, & duo alij ex parte universitatis pro ceteris conventualium Ecclesiarum Prælati, totque tunc temporis conventuales Ecclesias habuissent Prælatos quod cum septem Præpositis & novem Canonicis, quos quidem Canonicos constat in postulacione præfati Archiepiscopi convenisse, duplo majorem facerent numerum quam sedecim electores Plebani, tu vice nostra postulacionem admittas, nisi probatum fuerit postulato aliquid obviare de canonicis institutis quod promotionem ipsius debeat impedire, ac Plebani electione cassata, ipsum Archiepiscopum absolvas à vinculo quo Heraclienfis tenetur Ecclesiæ, concedendo ipsum Constantinopolitanæ Ecclesiæ in pastorem, & faciendum ipsi per censuram ecclesiasticam appellacione remota reverentiam & obedientiam debitam exhiberi. Quod si ad faciendum duplo majorem numerum simul omnes prædicti minimè suffecerunt, sive dignus sive indignus sit postulatus, tu postulacione repulsa, electionem Plebani auctoritate nostra confirmes, dummodo nihil obstat eidem quod ipsum tanto præfultu reddat indignum, ad impendendum sibi reverentiam & obedientiam sibi debitam ac devotam quoslibet sibi subjectos, si necesse fuerit, sublato appellacionis obstaculo canonica districtione compellens. Si verò numerus postulantium inventus

fuerit duplo major, quemadmodum est prædictum, & persona postulata indigna reperta fuerit, tu tam postulacionem quam electionem non differas reprobare, nisi forsitan omnes aut major pars postulantium præsumptione damnabili postulaverint scienter indignum, ut hac vice merito debeant eligendi seu postulandi potestate privari, & in hoc quoque casu electionem confirmes, si de persona idonea constiterit celebratam. Porro si tam electionem quam postulacionem cassari contigerit, aut altera partium postulante causam ad nos instructam referri, tu ex parte nostra districtè præcipias Canonicis & Prælati ut procuratores idoneos ad apostolicam sedem studeant destinare, per quos aut unum ex istis, si contigerit approbari, aut alium quem nos eis duxerimus præferendum, aut quem ipsi fortè postulaverint vel elegerint, si eis de benignitate nostra fuerit postulandi vel eligendi concessa potestas, in Patriarcham recipiant, cum tantam Ecclesiam nolimus manere diutius pastoris solatio destitutam, & ad hæc & alia quæ ipsorum consensum desiderant, eis vices suas plenè committant. Tu ergo Deum solum habens præ oculis, cum omni studio & secundum præscriptam formam procedas in negotio memorato, nisi forsitan apostolice sedis Legatus prævenierit, per quem unà tecum ipsum negotium expediri secundum præscriptam formam volumus & mandamus. Datum Signie xv. Kalend. Septemb. pontificatus nostri anno quinto-decimo.

ABBATI ET CONVENTUI
monasterij sancti Michaelis Clajini.

His quæ ad Ecclesiarum utilitatem & statum pertinere creduntur tanto libentius apostolicum favorem impendimus requisiti quanto earum sollicitudo continua nobis propensius noscitur imminere. Eapropter, dilecti in Domino filij, vestris justis postulacionibus grato concurrentes assensu, unionem monasterij sancti Solutoris Taurinensis & vestri, consentientibus venerabili fratre nostro Episcopo & dilectis filijs Capitulo Taurinensibus factam, sicut sine pravitate providè facta est, & per bonæ memoriæ Gerardum electum Novariensem auctoritate nostra extitit approbata, prout in ipsius litteris plenius continetur, auctoritate apostolica confirmamus & præsentis scripti patrocinio communimus. Ad majorem autem evidentiam rei gestæ litteras prædicti electi de verbo ad verbum

huic nostræ pagine fecimus annotari. IN
 NOMINE Domini. Gerardus divina gra-
 tia Novariensis electus omnibus ad quos
 litteræ istæ pervenerint in vero salutari sa-
 lute. Divina providentia, quæ nec fallit
 nec fallitur, humanæ conditionis mobili-
 tati compatiens, post Apostolorum prin-
 cipem in Romanæ sedis cathedra lucernam
 & speculum summum Pontificem ordina-
 vit, per quem & lapsa reparari & destituta
 restitui mereantur. Residentis itaque san-
 ctissimi patris Innocentij III. super unio-
 ne abbatiæ sancti Solutoris Taurinensis ad
 Clusinum monasterium mandatum acce-
 pit in hac forma. INNOCENTIUS
 Episcopus servus servorum Dei dilecto fi-
 lio electo Novariensi salutem & apostoli-
 cam benedictionem. Ex tenore litterarum
 venerabilis fratris nostri Episcopi & dilec-
 torum filiorum Capituli Taurinensium ac-
 cepimus quod cum olim venerabili fratri
 nostro Mediolanensi Archiepiscopo & ei-
 dem Episcopo dederimus in mandatis ut
 reparationi monasterij sancti Solutoris
 Taurinensis, quod ita in temporalibus &
 spiritualibus collapsum fuerat & attritum
 ut desolatam sine levaminis spe jaceret,
 intendere prout melius possent & plenius
 procurarent, illud, si ejus aliter restaura-
 tioni providere non possent, translaturi
 in canonicam Ripaltensem, ipsi pruden-
 tum plurimum requisitis consilio, cum ca-
 nonicam supradictam minus sufficientem
 ad hoc variis impedimentis emergentibus
 invenirent, modico tandem monachorum
 grege qui in jamdicto monasterio supere-
 rant cum lacrymis postulante, sub discipli-
 na & regimine Clusinæ Ecclesiæ, per quam
 plenarie poterat respirare, dictum monas-
 terium in præfatam Clusinam Ecclesiam,
 jure Taurinensis Ecclesiæ, ad quam perti-
 net nullo medio, & exemptione Clusini
 monasterij per omnia illæsis manentibus,
 memoratus Episcopus & Taurinense Capi-
 tulum transfulerunt. Cum igitur in sol-
 vendis debitis quibus præfatum sancti So-
 lutoris monasterium detinetur manum ap-
 ponere Clusina Ecclesia contradicat nisi
 factum hujusmodi apostolico munimine
 roboretur, nos id tuæ discretionis pru-
 dentie committentes, per apostolica tibi
 scripta mandamus quatinus inquisita super
 his omnibus diligentius veritate, quod uti-
 litati Ecclesiæ utriusque secundum Deum
 noveris expedire, nostra fretus auctorita-
 te, appellatione remota statuas, & facias
 quod statueris per censuram ecclesiasticam
 firmiter observari. Datum Laterani VIII.

Kal. Januarij, pontificatus nostri anno ter-
 tiodecimo. Nos igitur mandatis apostoli-
 cis in omnibus & per omnia, sicut conde-
 cet, parere volentes, præfatæ unionis in-
 trumento viso & diligenter inspecto, quod
 per Bartholomæum imperialis aulæ Nota-
 rium confectum esse constabat, quæ in eo
 continentur canonicè & legitime facta ap-
 probantes, sicut inter contrahentes sanc-
 tum est & statutum, præfati instrumenti re-
 norem auctoritate apostolica, qua fungi-
 mur in hac parte, confirmamus, adicien-
 tes & statuentes ut duodecim fratres &
 Prior cum eis sub regula beati Benedicti
 & sub disciplina & regimine Clusini mo-
 nasterij ibidem Deo servituri perpetuo
 maneat; ita quod Abbas Clusinus præfa-
 tum Priorem in ordinatione spiritualium &
 observatione ordinis ibi instituat & desti-
 tuat, sicut per alias Ecclesias seu cellas
 Clusino monasterio subditas consuevit. Ve-
 rum quia refectio quædam quam Tauri-
 nense capitulum à præfato sancti Solutoris
 monasterio in solemnitate martyrum Solu-
 toris, Adventoris, & Octavij recipere con-
 suevit, in ordinis præjudicium & jacturam
 regulæ nobis cedere videtur, ordinamus &
 statuimus ut pro præfata refectioe jamdi-
 ctum Taurinense Capitulum à memorato
 monasterio viginti solidos Segusien-
 veterum, si ad processionem venerit die
 festo, recipiat annuatim, & sic à refectio-
 ne tacitum maneat & contentum. & hæc
 de profectis diebus dicta intelligantur. Si
 tamen die dominico festum prædictum ve-
 nire contigerit, sicut à longis retro ter-
 poribus inter Taurinensem Ecclesiam &
 jamdictum monasterium constat esse statu-
 tum & consuetum, aut Canonici intersint
 processionem, aut non, censum vice refec-
 tionis recipiant supradictum. Adicimus
 etiam & statuimus quod si Taurinensis E-
 piscopus electo Clusino post collatam sibi
 confirmationem Clusini monasterij, secun-
 da & tertia requisitione per intervalla de-
 cem & decem dierum præcedente sæpedi-
 ctam abbatiæ sancti Solutoris quovis in-
 genio confirmare distulerit, non obstante
 tali dilatione electus Clusinus tam in spi-
 ritualibus quam temporalibus & tam in ca-
 pite quam in membris sancti Solutoris ge-
 neraliter administret. Nulli ergo omnino
 hominum liceat hanc paginam nostræ con-
 firmationis sive constitutionis infringere
 vel ei ausu temerario contraire. Quod si
 quis attentare præsumperit, indignatio-
 nem omnipotentis Dei & beatorum Petri
 & Pauli Apostolorum ejus & summi Pon-

„ tificis se noverit incursum. Contradictio-
 „ res verò & à præfata forma resilientes, si-
 „ cut in mandatis accepimus, appellatione
 „ cessante excommunicationis vinculo inno-
 „ damus. Vnde actum est hoc anno incarna-
 „ tionis dominicæ M C C X I. Indictione X I V.
 „ die sexto exeunte mense Ianuarij. Inter-
 „ fuerunt Dominus Albertus Brusatus No-
 „ variensis Canonicus, Dominus Raynerius
 „ Abbas Fructuariensis, Dominus Willel-
 „ mus de Fabinis monachus Tiheti, & Dom-
 „ nus Johannes monachus Casanova, &
 „ alij plures. Vnde plura instrumenta idem
 „ Dominus electus uno tenore, sicut neces-
 „ se fuerit, fieri præcepit. Ego Guala Mu-
 „ rricula sacri palatij Notarius hanc chartu-
 „ lam de mandato prædicti Domini electi
 „ scripsi & subscripsi. Nulli ergo &c. con-
 „ firmationis &c. usque incursum. Datum
 „ Signæ v i. Kal. Septembris, pontificatus
 „ nostri anno decimo quinto.

R A I N E R I O M I L I T I
 de Vico.

Epist. 158.
 Remittitur ei
 infamia.

C Vm te à Bartholomæo injuriarum
 actione conventum, eò quòd dixeris
 equum tuum non esse minoris pretij quàm
 capillos ipsius, Iacobus de Guarino & L.
 de Vico iudices, qui super hoc cognosce-
 bant, in decem solidis condemnassent, tu
 timens ne ipsorum sententia te notaret in-
 famia, pro beneficio restitutionis ad fa-
 mam sedem apostolicam implorasti. Nos
 autem considerantes quòd penè nulla vel
 minima fuerit injuria supradicta, volumus
 & concedimus te ob hoc nota infamiae non
 teneri. Datum Signæ v i. Idus Septem-
 bris, pontificatus nostri anno decimo-
 quinto.

E P I S C O P O E T P. E T A.
 Archidiaconis Auriensibus.

Epist. 159.
 Eis committit-
 tur quedam
 causa.
 Vide lib. 22.
 epist. 59.

C Onquerentibus olim dilectis filiis M.
 & I. Presbyteris, G. I. P. & M. Dia-
 conis, P. I. & M. ac quibusdam aliis Cle-
 ricis Capellæ monasterij sancti crucis Co-
 limbriensis se à Priore ac fratribus ejusdem
 monasterij debita provisione fraudari,
 Prior sanctæ Mariæ Montis majoris & con-
 iudices ejus, qui super hoc receperant scrip-
 ta nostra, eosdem ad quoddam benefi-
 cium quo fuerant spoliati restituendos sen-
 tentialiter decreverunt, eadem Capella,
 nisi præfata sententiæ pareretur, supposita
 interdicto. Priore autem & conventu
 dictas restitutionis & interdicti sententias
 contemnentibus, & procurantibus etiam
 ut idem Clerici suam persequi justitiam

non auderent, venerabili fratri nostro
 Episcopo & dilectis filiis Decano & Can-
 tori Zamorensibus dedimus in mandatis ut
 easdem facientes usque ad satisfactionem
 condignam inviolabiliter observari, super
 aliis causam audirent & sine canonico ter-
 minarent. Qui rationibus partium plenius
 intellectis, jamdictas sententias confirma-
 runt. Io. Salvati cum duodecim aliis Ca-
 nonicis & Clericis sanctæ crucis ab officio
 & beneficio suspendentes si post interdicti
 sententiam in præfata Capella divina con-
 vincerentur officia celebrasse, Priore nihil-
 ominus & conventu ad restitutionem jam-
 dictæ Capellæ centum & quinque modio-
 rum frumenti, centum vigintiquinque
 quinalium vini, quinque milium & octo-
 ginta quatuor solidorum, & quingentarum
 oblatarum, quinque almudarum vini,
 sexcentarum oblatarum, trecentarum &
 sexaginta candelarum, quatuor maraboti-
 norum, cujusdam domus, & duorum lec-
 torum, quibus omnibus iidem Clerici fue-
 rant spoliati, necnon quinquaginta mara-
 butinorum, quos suam justitiam perse-
 quendo expenderant, condemnatis, & re-
 probatis quibusdam litteris quasi supradic-
 torum iudicum nomine ad nos missis, in
 quibus iidem iudices proprium circa pro-
 cessum suum confitebantur errorem, &
 Priorem ac conventum excusare propen-
 sitis nitentur. Porro cum Prior & con-
 ventus jamdicti litteras quasdam Colim-
 briensis Episcopi à duobus è Clericis me-
 moratis, P. Bartholomæi & I. Nunonis
 videlicet, coram iudicibus ipsis exhibitas
 allegarent nunquam de conscientia Episcopi
 emanasse, in hoc tandem partes pariter
 convenerunt ut abrenuntiantes omni-
 bus quæ gesta erant in causa, si Colim-
 briensis Episcopus tenorem recognosceret
 litterarum, ipsi iudices juxta suam volunta-
 tis arbitrium Clericis pro quibus prædicta
 sententia lata erat in monasterio ipso face-
 rent provideri, alioquin Priorem & con-
 ventum ab impetitionibus absolverent co-
 rundem. Cum ergo iidem iudices litteras
 Colimbriensis Episcopi, per quem super
 hoc certiorari petierant, recepissent, eis-
 dem diligenter inspectis, de peritorum
 consilio sententiando dixerunt sapientium
 Episcopum litterarum recognovisse teno-
 rem, Priori & fratribus injungentes ut
 prædictis duobus Clericis providerent jux-
 ta formam in authentico earundem exprel-
 sam, pro ceteris sententiam confirmatio-
 nis quam tulerant super jamdicta restitu-
 tionis sententia, sed ad tempus se suspen-